ראשי גבעולין ויזה: אביי אמר אפילו תימא ר"ע *דעביד עבודה כוליה יומא ולפניא מדו עליה וטביל ועביד הערב השמש: ומקטיר את *הקטורת ומטיב את הנרות: אלמא קטורת ברישא והדר נרות ורמינהו *מי שוכה בדישון מזבח הפנימי ומי שוכה במנורה ומי שוכה בקטורת אמר רב הונא מאן תנא תמיד? רבי שמעון איש המצפה הוא והא איפכא שמעינן ליה דתנן *בא לו לקרן מזרחית צפונית (א) נותן מזרחה צפונה, מערבית דרומית נותן מערבה דרומה ותני עלה רבי שמעון איש המצפה משנה בתמיד מזרחית צפונית נותן מזרחה צפונה, מערבית דרומית נותן מערבה ואחר כך נותן דרומה אלא אמר ר' יוחנן מאן תנא סדר יומא רבי שמעון איש המצפה הוא. ורמי סדר יומא אסדר יומא *דתנן פיים השני מי שוחט מי זורק מי מדשן מזבח הפנימי ומי מדשן את המנורה ומי מעלה אברים לכבש פיים השלישי חדשים לקטורת בואו והפיסו אמר אביי לא קשיא כאן בהטבת שתי נרות כאן בהטבת חמש נרות למימרא דבקטורת מפסיק להו והא *אביי מסדר מערכה משמיה דגמרא בדם התמיד מפסיק להו? אמרי לא קשיא ההיא לאבא שאול הא לרבנן דתניא לא ייטיב את הנרות ואח"כ יקטיר אלא יקטיר ואחר כך ייטיב (ב) אבא שאול אומר מטיב ואחר כך מקטיר מאי טעמא דאבא שאול? דכתיב °בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות והדר יקטירנה, ורבנן מאי קאמר רחמנא שמות ל

בעידן

שיטביל ראשי גבעולין ויזה · כלומר כדי שיטבילם בהן טבילה שיהא בה להתיז ממנה: (ג) **כל מי שוכה כו'** · שלש משניות הן בסדר התמיד סדורות זו אחר זו כסדר (ד) עבודתו מי שוכה לפיים בדישון מזבח הפנימי נוטל את וכו' וכשסיים סדר מעשה הדישון נקט בתריה מי שוכה במנורה נוטל את הטני כו' ומפרש מעשה הטבת נרות וחוזר ושונה מי שוכה בקטורת ומפרש הלכותיו אלמא כך סידרן: **מאן תנא תמיד רבי שמעון איש המצפה הוא** · דשמעינן ליה בברייתא דאיירי בהלכות סדר התמיד: **והא איפכא שמעינן ליה** · (ה) דבר פלוגתייהו הוא דשמעינן ליה דפליג אסתמיה דמסכת תמיד ולא מיתוקמי סתמיה דתמיד כוותיה: **דתנן** · במסכת תמיד בא לו כהן הזורק את הדם לקרן מזרחית צפונית של מזבח נותן מתנה ראשונה מזרחה לפונה מתנה אחת כמין גאם יונית ניכרת למזרח ולצפון ומשם מקיף והולך ובא לו לקרן מערבית דרומית ונותן מערבה דרומה שהעולה טעונה שתי מתנות שהן ארבע בשתי קרנות זו כנגד אלכסונה של זו כדי שיהא מן הדם בארבע רוחות המזבח כארבע מתנות ולקמיה (נו:) מפרש מאי שנא הני תרתי קרנות: **ותני עלה ר' שמעון איש המצפה משנה בתמיד** · במתן דם התמיד ממתן דמי כל שאר עולות לתת ממנו מתנה ראשונה אחת שהיא שתים כמו שאמרנו כמין גאם יונית ובשניה שתים שהן שתים להפסיקה ולתת מערבה תחילה ואח"כ דרומה כדרך ביאתו שהוא מקיף ובא מן המערב לדרום וכשמגיע לקרן נותן שתי מתנות בפיסוק וטעמא מפרש לקמיה (שם ע"א): **מאן תנא סדר יומא** · מאן תנא לסדר תמיד דהך מס' דמיירי בסדר יום הכפורים דפליג אמשניות דסדר התמיד, רבי שמעון איש המצפה הוא דשמעינן ליה דפליג אסתמיה דתמיד: **בפיים השני** · בפירקין דלקמן (כה.) איירי בסדר ארבע פייסות שהיו שם בכל יום וקתני באסיפת קיבוץ פייס שני היו מפייסין שלש עשרה עבודות: **מי שוחט ומי זורק** · את דמו ומי מדשן מזבח הפנימי ומי מעלה אברי תמיד לכבש וסודרן אותן עליו ואחר כך מעלן משם למזבח משום ברוב עם הדרת מלך ומונה והולך שלש עשרה ומתפרדין וחוזרין ונאספין לאחר שעה ומכריזין לפיים שלישי כלומר באסיפה שלישית ולקמן (דף כד:) מפרש למה מתפרדין וחוזרין ונאספין כדי שתהא הרגש קול בעזרה שנאמר (תהלים נה) בבית אלהים נהלך ברגש: **חדשים** · כהנים שלא הקטירו קטרת מימיהם יתקבצו כולן לכאן לגורל הקטרת אבל לא ישנים דאמר לקמן (דף כו.) מעולם לא שנה בה אדם לפי שהיתה מעשרת שנאמר ישימו קטורה באפך (דברים לג) וכתיב בתריה ברך ה' חילו מ"מ שמעינן מינה הטבת הנרות קודמת לקטורת: **כאן בהטבת שתי נרות וכו'** · לקמן בפ' שלישי (דף לג.) אמרינן שמפסיק בהטבת הנרות משהטיב חמש פוסק וממתין עד שנעשה עבודה אחרת בנתים וחוזר ומטיב שתים ופליגא אבא שאול ורבנן איכא למאן דאמר בקטורת מפסיק להו ואיכא למ"ד בשחיטת התמיד וזריקת דמו מפסיק להו ולקמן (שם:) מפרש טעמא דהפסקה ותנא דידן סבירא ליה בקטרת מפסיק להו הלכך הא דקתני קטרת ברישא בהטבת שתי נרות קאמר והא דתנן הטבה ברישא בהטבת חמש ראשונות קאמר: **והא אביי** · לקמן בפ' שלישי (שם.) מסדר בגירסי דסדר מערכה עבודת כל יום ויום: **משמיה דגמרא** · דבר מקובל מכל בני הישיבה שקיבלו מרבותיהם: **לא ייטיב** · שבעתן ואחר כך יקטיר אלא יקטיר באמצע ואח"כ יגמור הטבת שתים והא ליכא למימר יקטיר תחלה ואח"כ יתחיל להטיב קאמרי רבנן דהא קיי"ל דבעי הפסקה וכל עבודות סדורות זו אחר זו על פי הכתובים לקמן במילתא דאביי ואי אפשר להקטיר עד לאחר זריקת דם התמיד ואי אמרת קטרת קודמת להטבת הנרות אין לך עוד עבודה להפסיק בה: **אבא שאול אומר מטיב** · את כולם קודם להקטרת והפסקה בדם התמיד:

מערב

ורמינהו מי שוכה בדישון מזבח הפנימי ומי שוכה במנורה וכו' · לא הוה צריך לאתויי מי שוכה בדישון הפנימי אלא מי שוכה במנורה וקטורת כי היכי דלא מייתי הכא מי שוכה לתרום מזבח החיצון ומי שוכה באברים דקתני התם אלא נקט חדא דלעיל מיניה דהיינו דישון מזבח הפנימי שנכנסית בסמוך להם לאשמועינן דמי שוכה במנורה ובקטורת דבבקר איירי דדישון מזבח הפנימי אינו אלא בבקר ומתני' דהכא נמי בבקר איירי והכי נמי הוה מצי לאקשויי דבמתני' קתני זריקת דם תמיד ברישא ובמס' תמיד (דף ל:) קתני ברישא מי שוכה בדישון מזבח הפנימי והדר מי שוכה במנורה והדר קתני שחיטת התמיד וקבלת דמו וזריקתו והדר העלאת אברים לכבש והדר קטורת והדר הקטרת אברים והעלאתן מכבש למזבח וכי משני רבי שמעון איש המצפה היא אז הכל מתורץ ומנרות דקתני התם ברישא פריך: **מאן** תנא תמיד רבי שמעון איש המצפה היא · רב הונא קיבל דר"ש איש המצפה ורבנן פליגי בסדר העבודה אבל לא ידע היכי סבירא ליה*:

אמר אביי לא קשיא כאן בהטבת שתי נרות כו' · מדלא קאמר אלא אמר אביי מכלל דלא הדר ביה מקושיא דשנינן ארומיא דמתניתין אההיא דתמיד וקשיא לן אמאי לא משני נמי הכי דמתניתין דהכא בשתי נרות ומתניתין דתמיד בחמש נרות ונראה לי דאפילו אי הוי משני הכי אכתי פליגא אמתניתין דהתם זריקת דם התמיד בתר דישון מזבח הפנימי והמנורה והכא קתני זריקה ברישא להכי צריך לאוקמי כתנאי והא דלא קתני במתניתין נמי הטבה דמקמי הקטורה י"ל דלא קא חשיב אלא הטבת שתי נרות שהן גמר העבודה והטבת חמש נרות לא היה עושה כה"ג כדאמר בסמוך אורויי בעלמא קא מורי:

ההיא לאבא שאול וכו' · לעיל כי קאמר מאן תנא יומא רבי שמעון איש המצפה היא הוה מצי למימר מאן תנא תמיד אבא שאול היא דפליג אמתניתין דיומא ומתניתין דיומא כרבנן דפליגי עליה וי"ל דניחא ליה לומר להזכיר שם התנא דמתניתין דהיינו רבי שמעון איש המצפה ועוד משום דאשכחן ליה בהדיא דאתא לאיפלוגי אמתניתין דתמיד דקאמר רבי שמעון איש המצפה משנה בתמיד:

בעידן

תוספות ישנים

בגדים כמו שכתוב בו בפירוש נוגע קים לן דלא בעי כיבוס בגדים כמו ששנינו בהדיא במסכת כלים וא"כ א"ה להכך מאי מזה נוגע והלבון מוכיח כן דלא קאמר כמזה כתיב כיבוס בגדים בנוגע לא כתיב ועוד דמשמע דקאמר ועוד על מה שהקשה הא כתיב מזה הא כתיב נוגע ועוד דאפילו לא היה כתיב נוגע בכלל מזינו שאין דינו שזה ונוגע אינו צריך כיבוס בגדים וא"ת נכי דמוכיח מן המשנה דנוגע אין זה מזה מ"מ הכן מנא לן דלא מוקמת מזה בנוגע דילמא בעי מזה שיעור י"ל שאין לנו להעמידו בנוגע שהנוגע הוא בכלל מזה ולא נושא דנדה יש לנו להעמידו בנוגע ובנושא שאינו משמע זה יותר מזה אך תימה קצת אמאי לא כתיב כיבוס באוכל בדרשא דנדה כיון שמשמע נמי נוגע דלא בעי כיבוס בגדים י"ל דלבוש דרשא אוכל כתיב ועוד י"ל דלהכי בדייה רחמנא לאוכל בין נושא לנוגע למימר דקאי אתרווייהו למילף שיעורא וה"ר יהודה מקורבייל דוד גיסי רבינו שמשון תירץ לכתוב רחמנא אוכל במקום נושא כמו שכתוב כאן מזה במקום נושא אלא ש"מ דאוכל כתיב ללמד שיעור אכילה על בגדים דאין להעמידו בנושא וא"ת וליכתוב אוכל בלא כיבוס בגדים כיון דקאי אתרווייהו י"ל [דהוה] מוקמינן ליה בנוגע לאחר שהיה מעניים שלא היה כתוב [illegible]קבה על זה דהא בנוגע לחוד לא הוה מיתוקם דא"כ לא ליכתוב נוגע כלל והוה מוקמינן [illegible]כתיב ביה כיבוס בגדים כמו בנושא י"ל דבנוגע לחודיה לא הוה מוקמינן [דבעי] שיעור [illegible]סברא יותר להצריך שיעור לנושא מבנוגע כדאשכחן כמי חטאת דנוגע לא בעי שיעור [illegible]ומאת מבא נבילה שיעור הלכך לא הוה מיסתבר לאוקמי שיעור אכילה בנוגע לחוד ולא [illegible]יה כתוב כלל נוגע בתורה והוה מוקמינן ליה בנושא לכך הוצרך לכתוב נוגע ומעתה אילטריך [illegible]יון דנוגע ואוכל בביאהם לא היה כתוב כיבוס ובנושא היה כתוב ועוד י"ל דכיון דנוגע לא היה כתוב בתורה לא הוה מוקמינן ליה בנוגע אי לא כתוב נוגע והא דלא כתוב ביה כיבוס בגדים לא הא לכתבו דמשמעלא מיתוקם בנושא הכתוב בתורה אבל מאי למה כתיב בו כיבוס בגדים בהגם אי מוקמת ליה בנוגע להכי הייתר לכתוב בו כיבוס בגדים להוכיח דמתעשי בנושא: **מאן תנא תמיד רבי שמעון כו' והא שמעינן ליה איפכא** · תימה דרב הונא מאי הוה סליק אדעתיה ותומר ה"ר אלהנן כי כן דרך התלמוד וכן מצינו בעירובין בריש פרק הדון (דף עט.) גבי מאן תנא אהלות ר' יוסי היא והיו יודעין דמיירי בני הגולי שבן מביאין בכך מילהא והיו סבורים שאמרו נע"ל ממה שאמרו וכשנודעה הברייתא בבית המדרש הקשו על דבריהם ותירצו אמוראים ההרים איפכא: **אביי אמר לא קשיא כאן בהטבת שתי נרות כו'** · וא"ת אמאי לא משני אביי הכי על קושיא דתמיד מיומא דהכא דתמיד נרות ברישא בהטבת (שתי) [חמש] נרות י"ל דבתמיד מוכח שלאחר הטבת שתי נרות שהיתה בסוף היתה קודם קטורת דתנן התם בסוף פרק שלישי מי שזכה בדישון מזבח הפנימי כו' מי שזכה בדישון המנורה נכנס ומצא שתי נרות מזרחיות דולקות מדשן את השאר ומניח את אלו מאן שכבו הוא ומדליק כו' ובתר הכי תני סדר התמיד ולא היו כופתין את העולה כו' ובל סדר הולכתו והדר תני התלו שולין כו' מי שזכה בדישון המנורה נכנס ומצא שתי נרות מזרחיות דולקות מדשן כו' מי שזכה בקטורת כו' אלמא דהנרות קודם לקטורת ומיהו כיון דידע פלוגתא דאבא שאול ורבנן הוה מצי לשנויי הא אבא שאול והא רבנן דסדר יומא כרבנן דאבא שאול אלא נהך בנא דלקמן בכ' נרות מיירי והכא דהתמיד כאבא שאול דאמר קטרת אחר ב' נרות ובדם התמיד מפסיק להו אלא ודאי אביי לא קאי אפירקא דיומא ומסדר תמיד ורב הונא ורבי יוחנן לא ידעו פלוגתא דאבא שאול ורבנן א"נ ידעו אלא קשיא להו קושיא דלקמן תנא ברישא הטבת שתי נרות כו':

אין

עין משפט נר מצוה

בג א מיי' פ"ו מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ו ופ"ז מהלכות תמידין הלכה י׃

סד ב מיי' פ"ד מהל' תמידין הלכה ו׃

סה ג מיי' שם פ"ו הלכה ד׃

נושא (עד ט"ו)
ל"שב סתירות במשנות בענין סדר עבודות - מה קודם למה
קטרת
נרות
דם התמיד

רבינו חננאל

ומפני שמשמא מטהרין בהואה כדרך שספר שלמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני [illegible] והזה הטהור על הטמא [illegible] טומאה הוא [illegible] טהור [illegible] שלמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני [illegible] ומזין עליו שניהן סהורין הן אבל הנוגע והנושא מי הנדה שניהם טמאין [illegible] שלמה והיא רחוקה ממני כלומר מפני מה המזה טהור והנוגע והנושא [illegible] דכתב קרא [illegible] והאי דכתב לנושא [illegible] מי הנדה אלא אם יש שיעור הזאה והוא כדי שיטביל ראשי גבעולין *) לכל עבודה וכן עושין כל שבעת הימים: ומקטיר את הקטורת ומטיב את הנרות [illegible] בתמיד [illegible] מי שוכה בדישון ומי שוכה במנורה ואח"כ מי שוכה בקטורת · א"ר יוחנן מאן תנא סדר יומא ר' שמעון איש המצפה [illegible] דמשנה בתמיד כלומר דחלק על התנא ששנה מס' תמיד ורמי סדר יומא אסדר יומא [illegible] בכאן [illegible] קטרת ואחר כך נרות [illegible] הנרות בפייס השני והקטרת בפייס הג' [illegible] נרות ואח"כ קטרת · ופריק אביי **) לא [illegible] מקדים הנרות לקטרת [וקטרת] להטבת ב' נרות [illegible] מפסיק [illegible] והא אביי מסדר מערכה כלומר מחשב סדר עבודות בגמרא ובדם התמיד מפסיק להו · אמרי [illegible] לרבנן ואבא שאול [illegible] דתניא [לא] ייטיב את הנרות ואח"כ יקטיר אלא יקטיר ואח"כ [illegible] כך יקטיר אלא יקטיר ואח"כ ישלים ההטבה · אבא שאול אומר מטיב ואח"כ מקטיר כלומר שמפסיקין בדם התמיד ושלים הטבת כל הנרות ואח"כ מקטיר · מ"ם דאבא שאול דכתיב בבקר בבקר כו' דבריו פשוטין

מבנה (עד ט"ו)
ב שאלות בסתירות
בין יומא ומס' תמיד
ב' תשובות
ספירה הבדל מס' יומא עצמה
ב' תשובות

תת נושא
בהטבת נרות המנורה
יש דורך לעשות הפסקה - באמצע מפסיק

מסורת הש"ס

[לקמן יט.]

* סימן [illegible]

[תמיד ג: [פ"ג מ"ט]]

ג"ן שם [פ"ד משנה א]

לקמן כה. תמיד ל. [פ"ג מ"ח]

אביי
מתנות כה
קטרת - נרות
נרות

לקמן לג.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ונותן מזרחה כו' ונותן מערבה וכו': (ב) שם אבא שאול אומר כו' ע"ל דף לג.: (ג) רש"י ד"ה מי שוכה כו' ותיבת כל נמחק: (ד) בא"ד כסדר עבודתן מי שוכה לפיים בדישון מזבח הפנימי נכנס ונטל את הטני וכו' מי שוכה במנורה נכנס וכו' ומפרש מעשה כצ"ל והי' נוטל את הטני נמחק: (ה) שם ד"ה והא איפכא שמעינן לי' להנא דאיירי בפלוגתייהו דשמעינן ליה דפליג כצ"ל:

---

*) אינו מובן ואולי דצ"ל אביי אמר אפי' תימא דעבד עבודה כולי יומא ולפניא מדו עלי' וכן עושין וכו'. **) נראה דצ"ל הא מתני' דמקדים קטורה לנרות בהטבת שתי נרות ובמשנה דאידך פירקא דמקדים נרות לקטורת בהטבת חמש נרות למימרא וכו'.